

IDR

Romanian Diplomatic Institute

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

POLICY BRIEF nr. 85/2025

Regândirea ordinii internaționale și izolaționismul imperial Perspectiva Strategiei Naționale de Securitate a SUA 2025

Valentin Quintus Nicolescu

Regândirea ordinii internaționale și izolaționismul imperial: Perspectiva strategiei naționale de securitate a SUA 2025¹

Valentin Quintus Nicolescu²

Analist, Institutul Diplomatic Român

Policy Brief Series no. 85 / 2025

Published by: Romanian Diplomatic Institute

ISSN: 2066-5989

Abstract

Strategia Națională de Securitate (SNS) din 2025 a Statelor Unite apare într-un context extrem de complicat, generat, pe de-o parte, de evoluțiile din economia și politica internă americană și, pe de altă parte, de o situație geopolitică și geoeconomică globală. SNS 2025 este un document esențial, care vine să clarifice măcar parțial modul în care Washingtonul înțelege să gestioneze provocările curente din mediul intern și internațional. Analiza de față are drept scop evaluarea sumară a SNS 2025 în contextul mai amplu al reșezării ordinii internaționale, ce a debutat încă din perioada primului mandat Trump. În acest sens, obiectivul meu este de a sintetiza și clarifica, pornind de la textul SNS și de la surse complementare, viziunea SUA privind prioritățile sale de politică externă și securitate, încercând totodată a evidenția aspecte mai puțin discutate în comunitatea de specialitate.

Cuvinte cheie: Statele Unite, strategia națională de securitate, Europa, neo-izolaționism imperial.

---

¹ Această publicație se bazează exclusiv pe surse deschise. Opiniile exprimate aparțin în întregime autorului și nu reflectă neapărat poziția instituției.

² valentin.nicolescu@idr.ro

„The days of the United States propping up the entire world order like Atlas are over”

SNS 2025, 12

INTRODUCERE: CONTEXT, SCOPURI ȘI OBIECTIVE

Pe 4 decembrie 2025 Casa Albă a dat publicității noua [Strategie Națională de Securitate](#) a Statelor Unite. Este primul astfel de document lansat de cea de-a doua administrație Trump, și se dorește a fi [o continuare a Strategiei de Securitate](#) adoptate în timpul primului mandat Trump, în decembrie 2017.

Strategia Națională de Securitate (SNS), mandatată de Secțiunea 603 a [Goldwater-Nichols Department of Defense Reorganization Act](#) din 1986³ și elaborată de regulă de către National Security Council, încarnează viziunea executivului american privind obiectivele strategice largi ale SUA, definirea interesului național, identifică amenințări și creionează liniile centrale ale politicii externe, economice și de securitate. În esență, scopul strategiei trebuie să fie cel de a minimiza vulnerabilitățile și de a maximiza concomitent abilitatea de a atinge obiectivele, în urma unei evaluări a mediului de securitate existent.

Cu toate acestea, SNS este un **document cu caracter consultativ și neconstrângător din punct de vedere juridic**, exprimând doar o viziune strategică amplă a administrației ce semnalează intenții, însă nu dictează acțiuni.

Conform legislației mai sus menționate, SNS trebuie să abordeze cinci mari chestiuni:

1. Interesele globale, scopurile și obiectivele vitale pentru securitatea națională a SUA;
2. Politica externă, angajamentele mondiale și capacitățile de apărare națională ale Statelor Unite, necesare pentru a descuraja agresiunea și pentru a implementa strategia de securitate națională;
3. Modul în care se are în vedere utilizarea pe termen scurt și lung a elementelor politice, economice, militare sau de altă natură ale puterii naționale în vederea protejării sau promovării intereselor naționale, respectiv atingerea scopurilor și obiectivelor strategice ale SUA;

---

³ Ce amenda [National Security Act](#) din 1947.

4. Adecvarea capabilităților SUA de a duce la îndeplinire strategia națională de securitate (incluzând evaluarea echilibrului dintre capacitățile tuturor elementelor puterii naționale a Statelor Unite pentru a susține implementarea strategiei de securitate națională);
5. Orice alte informații considerate a fi necesare pentru informarea Congresului în privința chestiunilor privind strategia de securitate națională a SUA.

Odată elaborată (atât în variantă clasificată, cât și declassificată), SNS trebuie trimisă Congresului, în data la care Președintele trimite și propunerea de buget pentru anul următor. Ajunsă în Congres, SNS este evaluată, mai apoi fiind folosită ca reper pentru elaborarea legislației necesare în spațiul politicii externe și de apărare, cum este cazul [National Defense Authorization Act](#) (Legea de Autorizare a Apărării Naționale), care trebuie să treacă anual prin cele două camere. Astfel, Congresul are capacitatea de a remodela viziunea originală a SNS⁴, orientând-o uneori în direcții diferite față de intențiile executivului, fapt extrem de important în relație cu recentul document prezentat de Casa Albă. De altfel, după publicarea noii SNS a SUA, Congresul a adoptat [NDAA 2026](#), documentul aflându-se în directă contradicție cu SNS 2025 în anumite puncte, precum susținerea NATO și a aliaților europeni și împiedicarea retragerii trupelor SUA de pe continent (documentul interzicând scăderea numărului de militari americani sub 76.000, în acest moment aici aflându-se cca 85.000 de soldați – vezi Sec.1225, p. 853-861), prin implementarea [Baltic Security Initiative](#) ori prin continuarea acordării de asistență în valoare de 400 milioane de dolari Ucrainei ș.a.m.d.

Trendul prezent în NDAA 2026 nu este unul întâmplător, el reflectând realitatea din teren a opiniei mării majorități a electoratului american. [Reagan National Defense Survey](#), realizat de Ronald Reagan Institute în perioada 23 octombrie – 3 noiembrie 2025 arată că opinia publică americană nu împărtășește opiniile izolaționiste exprimate de SNS 2025: susținerea pentru o implicare mai mare a SUA pe scena internațională a crescut de la 57% în 2024 la nu mai puțin de 64% în acest an, iar o privire asupra modului în care această susținere se suprapune afilierii partizane oferă o surprinzătoare imagine, în care republicanii MAGA ce susțin un angajament crescut al SUA pe scena internațională reprezintă un covârșitor 79%, în timp ce

---

⁴ În particular prin activitatea variilor comitete implicate în discutarea legislației mai sus amintite, precum cel al Armed Services (Serviciilor Armate) din Senat.

republicanii per ansamblu susțin această postură activă în proporție de 75%., în creștere cu 18%, respectiv 16% față de 2024.

SNS 2025 apare într-un context extrem de complicat, generat, pe de-o parte, de evoluțiile din economia și politica internă americană și, pe de altă parte, de o situație geopolitică și geoeconomică globală, marcată de stagnarea procesului de pace din Ucraina, de escaladarea tensiunilor din Caraibe⁵ ori de intensificarea competiției sino-americane pe fundalul războaielor comerciale inițiate de noua administrație Trump în aprilie 2025. Din această perspectivă, SNS 2025 este un document esențial, care vine să clarifice măcar parțial modul în care Washingtonul înțelege să gestioneze provocările curente din mediul intern și internațional. Analiza de față are drept scop evaluarea sumară a SNS 2025 în contextul mai amplu al renașterii ordinii internaționale, ce a debutat încă din perioada primului mandat Trump. În acest sens, obiectivul meu este de a sintetiza și clarifica, pornind de la textul SNS și de la surse complementare, viziunea SUA privind prioritățile sale de politică externă și securitate, încercând totodată a evidenția aspecte mai puțin discutate în comunitatea de specialitate.

PILONII NOII VIZIUNI STRATEGICE AMERICANE

SNS 2025 reprezintă un moment de ruptură clară față de strategiile anterioare de securitate ale SUA, inclusiv față de cea din primul mandat Trump ([SNS 2017](#)), pe care pretinde că o continuă și o dezvoltă. Documentul aspiră să construiască o viziune complet nouă, ce se vrea a fi adaptată realităților lumii multipolare contemporane, renunțând la a mai relua și adapta modelul ce a dominat gândirea strategică americană de până acum.

SNS 2025 suferă de lipsa unui element central al oricărui document strategic, și anume de evaluarea clară a mediului internațional ([Strategic Environment Assessment](#) – SEA), ce presupune o evaluare sistematică a factorilor geopolitici, militari, economici, informaționali ș.a.m.d. ce pot reprezenta amenințări potențiale la adresa intereselor și securității SUA în ansamblu. De asemenea, SNS nu prezintă nici o secțiune de concluzii, în care să se ofere o imagine clară asupra modului în care amenințările și oportunitățile percepute și identificate în SNS sunt traduse în termeni de eforturi necesare, respectiv în narative convingătoare (atât pentru aliați, cât și pentru competitori ori pentru propria societate) care să justifice direcția

---

⁵ Materialul de față a fost redactat înainte de operațiunea militară americană din 3 ianuarie 2026, soldată cu arestarea președintelui venezuelean Nicolas Maduro.

aleasă și care să inspire încredere în capacitatea SUA de a naviga provocările complexe ale mediului de securitate contemporan.

Ceea ce oferă însă SNS 2025 este o evaluare critică a modului în care precedentele administrații – văzute ca expresie a unei elite politico-ideologice și economice – au înțeles să gestioneze statutul preeminent al SUA pe scena mondială după Războiul Rece:

Elitele politicii externe americane s-au convins că dominația permanentă a Statelor Unite asupra întregii lumi servește cel mai bine intereselor țării noastre. (...) Acestea au supraestimat capacitatea Americii de a finanța, simultan, un stat asistențial, de reglementare și administrativ masiv, în paralel cu un complex militar, diplomatic, de informații și de asistență externă la fel de vast. Au mizat într-un mod profund eronat și distructiv pe globalism și pe așa-numitul «comerț liber», politici care au erodat tocmai clasa de mijloc și baza industrială de care depinde preeminența economică și militară americană. Au permis aliaților și partenerilor să transfere costurile propriei apărări pe umerii poporului american și, uneori, să ne atragă în conflicte și controverse vitale pentru interesele lor, dar periferice sau irelevante pentru ale noastre. (SNS 2025, 1-2)

Citatul de mai sus clarifică punctul de pornire al noii planificări strategice americane – abandonarea logicii internaționalist-liberale ca efect al constatării falimentului economic și politico-militar al acesteia, și reprioritizarea intereselor americane la nivel global (vezi și Thrall & Friedman, 2018). **SNS 2025 pare a declara deschis faptul că SUA s-au supraextins** (vezi Kennedy, 1987; SNS 2025, 12) și că o corecție a viziunii până acum dominante este absolut necesară pentru a evita o criză profundă a puterii americane în secolul 21. Cu alte cuvinte, SNS 2025 afirmă implicit faptul că o evaluare a mediului de securitate (SEA) nu este necesară atâta vreme cât principalele amenințări la adresa securității se originează în interior (ca sumă a unor decizii proaste de politică publică internă și externă), prioritizând astfel rezolvarea problemelor interne în fața celor externe. Acesta pare a fi motivul pentru care SNS 2025 este mai degrabă preocupată de a discuta „unde vrem să ajungem” și „cum”, dar nu și „unde suntem”, sau de ce pe parcursul textului conceptul de competiție între marile puteri (prezent în SNS 2017, elaborată în timpul primului mandat Trump) lipsește cu desăvârșire.

1. Regândirea binară a interesului național.

De la început trebuie spus că **SNS 2025 se prezintă cât se poate de clar ca manifest al unei viziuni ideologice și nu doar ca document strategic pragmatic**. Toate strategiile anterioare de securitate examinate de mine (începând cu cea din 1987, din perioada celui de-al

doilea mandat Ronald Reagan)⁶ au o componentă ideologică implicită, generată de etosul istoric și instituțional-politic american ce se regăsește în perioada părinților fondatori (vezi Howe, 1970; Zinn, 1990), însă niciuna nu este redactată în termeni atât de clar partizani și ideologici. Gândirea ce structurează viziunea strategică a Statelor Unite se originează în abordarea neortodoxă a președintelui Trump în domeniul politicii externe, sintetizată într-un paragraf, care reușește să exprime (voit sau nu) exact opusul a ceea ce pare a intenționa: gândirea de politică externă a președintelui Trump este non-ideologică, prin aceea că este... ideologică (fapt ce explică și exprimarea „realist fără a fi realist”):

Politica externă a președintelui Trump este pragmatică, fără a fi «pragmatistă», realistă, fără a fi «Realistă», principială, fără a fi «idealistă», viguroasă, fără a fi «belicoasă», și reținută, fără a fi «pacifistă». Aceasta nu se fundamentează pe o ideologie politică tradițională. Este motivată, mai presus de toate, de ceea ce funcționează pentru America – sau, în două cuvinte, de «America First». (America înainte de toate) (SNS 2025, 8)

Din această perspectivă, SNS 2025 proiectează polarizarea internă din SUA la nivelul viziunii de politică externă și de securitate, totodată abandonând bipartizanatul ce a definit până acum acest tip de document atât de important nu doar pentru Statele Unite, ci și pentru societatea internațională din ultimii optzeci de ani. În fapt, SNS 2025 reflectă în planul gândirii strategice o evoluție specifică ce are loc în politica internă americană – ascensiunea mișcării MAGA a președintelui Trump, care rupe din punct de vedere ideologic cu tradiția dominantă în cele două mari partide (Republican și Democrat), caracterizată de liberalism politic, de multiculturalism și de o politică externă centrată pe promovarea valorilor democratice, respectarea drepturilor omului și pe comerțul liber prin aranjamente instituționale multilaterale. MAGA oferă, pentru prima dată în foarte mult timp, o alternativă ideologică, articulată în jurul expresiei *America First* și caracterizată de antiliberalism politic, etno-naționalism creștin (tradus drept civilizaționism la nivelul politicii externe) și un profund scepticism vizavi de multilateralism, instituții, alianțe și organizații internaționale (vezi și Kirk, 2020; Nicolescu 2025).

Astfel, deși pare a identifica în mod corect o seamă de curenți ale strategiilor anterioare, SNS 2025 nu doar că repetă, dar amplifică aspectele criticate la predecesori, numai că dintr-o

---

⁶ Accesibile la linkul <https://history.defense.gov/Historical-Sources/National-Security-Strategy/>, cu excepția SNS din perioada mandatului 2021-2025 al lui Joe Biden, care lipsește în mod suspect de pe siteul Departamentului de Apărare (DoD), dar care poate fi găsită la adresa: <https://bidenwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2022/10/Biden-Harris-Administrations-National-Security-Strategy-10.2022.pdf>.

perspectivă ideologică diferită, cea a *America First*. Textul este dominat de exprimări bombastice și sicofantice, de exagerări, filtrând ideologic relațiile cu aliații ori justificând anumite poziții prin utilizarea orwelliană a unor concepte precum „democrație”, „patriotic” ori „liberă exprimare” (*free speech*). În același timp, SNS 2025 este primul astfel de document în care întâlnim „fapte alternative” (cum ar fi cazul [războiului non-existent dintre Egipt și Etiopia](#), referirile la criza climatică ori chestiunea subminării proceselor democratice din Europa, care ar împiedica realizarea aspirațiilor de pace ale popoarelor europene în ceea ce privește conflictul ruso-ucrainean), teorii ale conspirației (cum este cazul teoriei mării înlocuiri⁷; vezi și Sedgwick, 2024) ori elemente discursive ce țin de cultul personalității, specifice mai degrabă regimurilor hibride ori autoritare, nu însă și democrațiilor avansate.

În acest context, interesul național American este gândit pe două mari dimensiuni – economică și identitar-culturală –, ce par a fi fundația ideologică a proiectului politic *America First* al președintelui Trump: „Statele Unite trebuie să își păstreze cea mai puternică economie, să dezvolte cele mai avansate tehnologii, să impulsioneze sănătatea culturală a societății și să dețină cea mai capabilă armată din lume” (SNS 2025, 9).

SNS 2025 pune în centrul interesului național securitatea economică și energetică, înțelese ca fiind cruciale pentru „supraviețuirea și siguranța SUA ca republică independentă și suverană”:

Ne dorim cea mai puternică, cea mai dinamică, cea mai inovatoare și cea mai avansată economie din lume. Economia SUA este piatra de temelie a modului de viață american, care promite și asigură o prosperitate cu o bază socială largă, creează mobilitate socială ascendentă și recompensează munca asiduă. Economia noastră reprezintă, de asemenea, pilonul poziției noastre globale și fundamentul necesar al armatei noastre. (SNS 2025, 3-4)

Sunt identificate cinci mari arii strategice de interes pe dimensiunea securității economice: balansarea relațiilor comerciale, dominația în sectorul financiar, reindustrializarea, dominanța energetică, respectiv protejarea avantajelor din zona inovației, înaltelor tehnologii și a proprietății intelectuale în domeniu.

Prima dintre acestea – balansarea relațiilor comerciale – reprezintă probabil cel mai important punct al agendei economice a președintelui Trump încă dinaintea intrării sale în

---

⁷ Cel mai bun exemplu în acest sens constituindu-l afirmația conform căreia SUA vor preveni „manipularea cinică a sistemului nostru de imigrație pentru a crea blocuri electorale loiale intereselor străine în interiorul țării noastre” (SNS 2025, 10)

politică. Obiectivul principal îl constituie protejarea muncitorilor și industriilor americane prin implementarea unei agende ce are în vedere reechilibrarea relațiilor comerciale prin reducerea deficitului comercial, element ce a motivat inițierea războiului economic global în 2 aprilie 2025, în cadrul așa-numitei [Liberation Day](#). Administrația de la Washington consideră că deficitul comercial se originează în practicile economice incorecte folosite de partenerii economici ai SUA – bariere protecționiste împotriva produselor americane, dumping etc. În esență, SNS 2025 anunță fără echivoc faptul că amenințarea sau utilizarea războiului economic devine o armă legitimă în arsenalul de securitate al SUA, în funcție de percepția ([gresită](#) sau nu) pe care acestea le au vizavi de balanța comercială bilaterală. Se deschide astfel, calea **utilizării tactice a presiunilor economice pentru a atinge obiective politice** (e.g. alinierea la interesele SUA), idee ce permează întreaga viziune strategică din SNS 2025.

De altfel, în această cheie trebuie înțeleasă și utilizarea alternativă a conceptului de *soft power* (vezi Nye, 2023) în cadrul strategiei – ca formă de presiune diplomatico-economică ce are drept rezultat avansarea intereselor americane și combaterea influențelor străine. În cadrul SNS 2025, deși în aparență legată nu doar de aspectele economice, ci și de cele culturale, soft power este în practică conectată exclusiv la dimensiunea economică, elementele culturale presupunând doar asertivitatea privind istoria și identitatea SUA, cum voi discuta mai jos.

Dimensiunea identitar-culturală pe care este regândit interesul național american – unică de altfel acestui document – are în vedere considerarea ca interes vital al SUA a „sănătății spirituale și culturale americane, fără de care securitatea pe termen lung este imposibilă” (SNS 2025, 4). SUA abandonează viziunea identitară de până acum (împărțită la nivel bipartizan), conform căreia esența civilizației occidentale este dată de valorile sale demo-liberale, pe care o înlocuiește cu una etno-culturală și americano-centrică nativistă⁸ (vezi Young, 2017). Este vorba despre [securitizarea unui discurs ideologic și partizan](#), prin intermediul căruia este mai apoi filtrată viziunea strategică americană asupra relațiilor internaționale, generând un

---

⁸ De aici și insistența cu care SNS 2025 discută problema migrației ca amenințare la adresa interesului național. Chestiunea este prea amplă pentru a fi discutată în cadrul analizei de față, așa încât mă voi mulțumi la a menționa doar faptul că SUA sunt un caz cu totul special (ca țară de emigranți), iar migrația ilegală de acolo este rezultatul unui complex de factori ce implică atât evoluțiile interne din statele latino-americane, dar și carențele instituționale din SUA care permit migranților economici [să profite de legislația laxă](#) privind azilul politic pentru a rămâne în Statele Unite. De această stare de fapt s-a folosit și o parte a spectrului politic american care, în loc să caute să reformeze cadrul legislativ pentru a gestiona problema în mod real, a văzut oportunitatea de a o transforma într-o miză electorală pe baza căreia să încline balanța în alegeri. În această [logică politicianistă](#), variile proiecte de lege depuse în Congres ([unele](#) cu o largă susținere bipartizană) nu reușesc să treacă, permanentizând astfel o criză manufacturată ce ar putea fi soluționată relativ ușor prin voința politică a ambelor partide.

dublu standard cultural-ideologic în evaluarea și performarea relațiilor cu partenerii SUA.

Astfel, pe de-o parte, în relația sa cu partenerii euro-atlantici, SUA declară că sunt deschise la a exporta sau generaliza [războaiele culturale](#) interne la nivelul întregului spațiu occidental, ca formă de „[război civilizațional](#)”. SNS 2025 nu se limitează doar la a cere aliaților europeni asumarea unei părți mai mari din bugetul de apărare al NATO, ci – în numele asigurării unei cooperări pe termen lung – rezolvarea unor chestiuni de politică internă identificate ca amenințări la adresa identității occidentale. În acest sens, pentru că „Europa rămâne vitală din punct de vedere strategic și cultural pentru SUA” (SNS 2025, 26), strategia propune o diagnoză a problemelor de care suferă vechiul continent, cuprinse sub umbrela conceptului de „dispariție sau ștergere civilizațională”⁹ – construcții transnaționale (i.e. Uniunea Europeană) ce subminează libertatea politică și suveranitatea, [supra-reglementarea](#) ce împiedică dezvoltarea comerțului, politicile privind migrația (care transformă continentul și generează conflicte în interiorul societăților europene), cenzura, scăderea ratei nașterilor, respectiv pierderea identității și a încrederii în sine (SNS 2025, 25). Este vorba, în fapt, despre o reiterare a tezei președintelui Trump (conform căreia [UE ar fi fost creată pentru a sabota Statele Unite](#)), respectiv a principalelor linii ale [discursului ținut de vicepreședintele J.D. Vance](#) la Conferința de Securitate de la München în februarie 2025 (vezi și Buchanan, 2002).

Concluzia strategilor americani este clară: dacă aceste trenduri continuă, „continentul va fi de nerecunoscut în 20 de ani sau mai puțin”, unii membri ai NATO devenind „majoritar non-europeni” (p. 27) fiind, pe cale de consecință, „neclar dacă anumite țări europene vor avea armate și economii îndeajuns de puternice pentru a rămâne aliați de încredere” (p. 25). Soluția oferită este o formă de intervenționism ideologic imperial exprimat în termeni orwellieni, amintind de agenda politică vizavi de Europa exprimată de [Steve Bannon într-un interviu din 2018](#) și reluată de președintele Donald Trump într-un [interviu acordat Politico](#) la câteva zile după lansarea SNS 2025:

---

⁹ Din nou o proiecție a problemelor interne americane în mediul internațional, reflectând angoasele ideologice generate în anumite spații politice americane de evoluțiile trendurilor demografice din societate – alții [vor înceta a mai reprezenta majoritatea populației](#) înainte de jumătatea secolului (vezi și Krosh et al, 2022). De aici și insistența cu care mișcarea MAGA și - implicit – administrația Trump au îmbrățișat anumite iterații ale teoriei marii înlocuiri, încercând a le traduce în politici publice, în special în zona migrației (vezi și nota 6).

Diplomația americană ar trebui să continue să apere democrația autentică, libertatea de exprimare¹⁰ și celebrarea fără rezerve a caracterului și istoriei specifice națiunilor europene. America își încurajează aliații politici din Europa să promoveze această renaștere a spiritului, iar influența tot mai mare a partidelor patriotice europene oferă, într-adevăr, motive de mare optimism. (...) Ne dorim să colaborăm cu țări alinate, care doresc să-și restabilească măreția de odinioară. (SNS 2025, 26).

Așadar, deși SNS 2025 declară fără drept de echivoc faptul că Statele Unite abandonează exportul valorilor demo-liberale sau intervenționismul pentru susținerea acestora, se arată în același timp a fi extrem de interesate de **exportul sau „încurajarea” valorilor etno-culturale și identitare acolo unde consideră că este necesar**, cum este cazul spațiului aliaților occidentali tradiționali ai SUA. Miza centrală pare a fi [subminarea activă a construcției europene](#) prin susținerea unor mișcări populiste „suveraniste”, în ideea demantelării sau măcar a slăbirii blocului economico-politic european¹¹ și renegocierea individuală, pe baze bilaterale relativ inegale cu statele europene a reprezentării intereselor economice americane pe continent, în special în ceea ce privește [reglementarea companiilor de tech și social media](#). Cu toate că SNS 2025 identifică în mod corect unele dintre provocările cu care se confruntă economiile europene, diagnosticul general, filtrat de ideologia etno-populistă a celei de-a doua administrații Trump este unul [fundamental eronat](#) și, pe cale de consecință, tacticile intervenționiste și [tranzacționiste](#) avute în vedere se dovedesc a fi și ele greșite, putându-se dovedi contraproductive pe termen mediu și lung, **cel mai probabil afectând negativ exact interesele americane pe care își propun să le protejeze și promoveze**.

Pe de altă parte însă, când este vorba de relațiile cu actori non-europeni sau non-occidentali, observăm adoptarea unei **viziuni relativiste cultural**, în care SUA își afirmă propria identitate, „totodată respectând religiile, culturile și sistemele de guvernare ale altor

---

¹⁰ Bună ilustrare a limbajului dublu (*doublespeak*, vezi și Orwell, 1983, respectiv Ostrom și Haltom, 2018) privind democrația, drepturile și libertățile cetățenești folosit în SNS 2025. Nu este clar ce înțeleg autorii SNS 2025 prin expresia „democrație autentică”, însă *ipso facto* afirmă raportarea la o democrație „neautentică”, reflectând astfel viziunea național-populistă a *America First*, care opune poporul democratic unei cabale autoritariste a elitelor politice – inamicii popoului (vezi și Löfflmann, 2021). În mod similar, „libertatea de exprimare” este folosită într-o cheie particulară, strict legată de relația SUA-UE și care are în vedere protejarea marilor actori economici americani din zona Big Tech vizavi de reglementările europene. În acest sens, noua administrație de la Washington folosește libertatea de expresie ca pretext de a critica legislația digitală europeană ([Digital Services Act](#), respectiv [Digital Markets Act](#)) pentru [”cenzură” și ”taxare a firmelor americane”](#). În același timp, folosirea termenului reflectă și un aspect specific al așa-numitelor războaie culturale din SUA, care vizează [cenzurarea ”vocalor conservatoare” în mediul online american](#).

¹¹ Care este [cel mai important partener comercial al SUA](#), în timp ce SUA sunt [principala destinație a investițiilor europene](#).

țări”. Este vorba despre abordarea „realismului flexibil” (sau a realismului fără a fi realist, cum aminteam mai sus) profesată de SNS 2025, conform căreia:

Politica SUA va fi realistă în privința a ceea ce este posibil și dezirabil de urmărit în interacțiunile sale cu alte națiuni. Urmărim relații bune și legături comerciale pașnice cu națiunile lumii, fără a le impune schimbări democratice sau de altă natură socială care diferă profund de tradițiile și istoriile lor. Recunoaștem și afirmăm că nu este nimic inconsecvent sau ipocrit în a acționa conform unei astfel de evaluări realiste sau în a menține relații bune cu țări ale căror sisteme de guvernare și societăți diferă de ale noastre, chiar și atunci când ne îndemnăm prietenii cu viziuni similare să respecte normele noastre comune, promovându-ne, astfel, propriile interese. (SNS 2025, 9)

Acest *non-intervenționism cultural selectiv* permite SUA angajarea sau dezangajarea condiționată și totodată, instrumentalizarea și proiectarea propriilor valori și identități politice pentru avansarea agendei sale politico-economice în termeni tranzacționali.

2. Neo-izolaționismul imperial american

Cum notam și mai sus, SNS 2025 este o ieșire abruptă și fără echivoc din logica liberală adoptată în perioada Războiului Rece, dublată de o re poziționare pe liniile unui tip aparte de izolaționism, aliniat așa-numitului „Corolar Trump” la Doctrina Monroe¹². Însă dacă Doctrina Monroe a fost una anti-imperialistă și centrată mai degrabă pe expansionismul american inițial (de la Atlantic la Pacific), „Corolarul Trump” este cu totul altceva – **afirmarea unei sfere de exclusivitate** în care SUA nu este doar un polițist care să asigure ordinea regională, ci un hegemon activ și intervenționist (chiar expansionist), care își asumă unilateral dreptul de a le spune țărilor din emisferă cu cine pot face afaceri și cu cine nu (reglementând astfel relațiile economice internaționale ale acestora).

---

¹² Enunțată în 1823 în cel de-[al 7-lea mesaj al președintelui James Monroe către Congres](#), era la origine o doctrină anti-imperialistă, bazată esențialmente pe trei principii – proclama sfârșitul colonialismului European în emisfera vestică (interzicând *de facto* puterilor europene de a-și stabili noi colonii în Americi); principiul non-intervenționismului: puterile europene să nu se mai amestece în afacerile interne ale statelor foste colonii din cele două Americi, respectiv doctrina reciprocității: SUA nu se vor amesteca în afacerile europene. Corolarul Roosevelt la Doctrina Monroe, prezentat în [mesajele către Congres din 1904-5](#): asumarea de către SUA a a funcțiilor de poliție în emisferă (asigurarea ordinii), afirmând implicit hegemonia SUA în emisfera vestică, inițial îndreptată împotriva așa-numitei „*gunboat diplomacy*” a Marii Britanii, Franței și Italiei în Venezuela (1902). Corolarul Roosevelt a fost de fapt consecința practică a [Amendamentului Platt](#) privind Cuba din 1903. În 1933 președintele F.D. Roosevelt renunță la funcția polițienească, mergând pe o [politică a bunei vecinătăți](#). După cel de-al Doilea Război Mondial, a fost adoptată [Carta Organizației Statelor Americane](#), semnată în Bogota, 1948. În capitolele 4 și 5 se afirmă clauza non-intervenționistă: securitate colectivă în Americi, și nici o țară nu va interveni (militar sau politic) în afacerile interne ale vreunei alte țări.

În același timp, trebuie subliniat din nou faptul că, deși în genere SNS 2025 pare a nu folosi limbajul combativ cu care strategiile anterioare ne-au obișnuit (în care rivali și competitori precum China sau Rusia sunt explicit nominalizați), nu înseamnă că este mai puțin asertivă în acest sens, iar „Corolarul Trump” pare a fi articulat special pentru a contracara interesele Beijingului din America Centrală și de Sud:

Ne dorim o Emisferă care să rămână ferită de incursiuni străine ostile sau de deținerea activelor-cheie de către entități străine și care să susțină lanțurile de aprovizionare critice; totodată, dorim să ne asigurăm accesul neîntrerupt la locațiile strategice esențiale. (SNS 2025, 5)

3. Viziunea asupra ordinii internaționale

Abandonarea unilaterală de către SUA a propriei ordini internaționale liberale instaurată la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial nu este însă dublată de oferirea unei imagini clare asupra ordinii emergente. Cu toate acestea, SNS 2025 lasă să se întrevadă o revenire la o lume a sferelor de influență cumva similară perioadei inter- și antebelice de la sfârșitul secolului XIX și din prima jumătate a secolului XX. Cel mai bun indicator în acest sens îl reprezintă prioritizarea în text a diferitelor regiuni ale globului în relație cu interesele americane, structurarea acestora oferind o perspectivă relativ clară asupra viziunii de ansamblu pe care SUA o are asupra implicării sale internaționale, respectiv a modului în care înțeleg rearanjarea ordinii globale. Ordonarea priorităților americane pare așadar a urma o logică a cercurilor concentrice, de la regiunea cea mai importantă către cea mai puțin importantă: emisfera vestică, regiunea Indo-Pacifică, Europa, Orientul Mijlociu, respectiv Africa. Este vorba despre o pivotare nu către Indo-Pacific și competiția cu China, cum afirmau strategiile de securitate anterioare, ci către zona de proximitate a emisferei vestice. Dat fiind faptul că deja am atins mai sus relația cu aliații europeni, în restul acestei secțiuni voi discuta succint câteva aspecte punctate de SNS 2025 vizavi de restul regiunilor:

Emisfera vestică – ca zonă de hegemonie directă și necontestată a SUA, spațiu de exclusivitate economică¹³ în care se vor re poziționa mare parte a lanțurilor de aprovizionare și a resurselor strategice necesare industriei americane de apărare. Relațiile SUA cu țările din

---

¹³ Strategia americană vizavi de emisfera vestică amintind (cel mai probabil involuntar) frapant de așa-numita „Doctrină Monroe pentru Asia” profesată de Imperiul Japonez în perioada celui de-al Doilea Război Mondial și exprimată de așa-numita ”Sferă de Coproșperitate a Marii Asii de Est” și de principiile adoptate de Conferința Marii Asii de Est în noiembrie 1943 (vezi Piegzik, 2019, 247-9)

regiune se vor recalibra pe baza a două obiective – „înrolare și expansiune”¹⁴ (SNS 2025, 16). Cum aminteam și mai sus, deși nu este identificată prin numirea directă, China este în mod cert adversarul pe care strategia își propune să îl combată în emisfera vestică:

Competitorii din afara emisferei au pătruns semnificativ în emisfera noastră, atât pentru a ne dezavantaja economic în prezent, cât și prin mijloace care ne pot afecta strategic în viitor. Tolerarea acestor incursiuni fără o ripostă serioasă reprezintă o altă mare eroare strategică americană a ultimelor decenii. (SNS 2025, 17)

La capitolul „Înrolare”, strategia prioritizează – dincolo de reconsiderarea prezenței militare în regiune care, printre altele, presupune și obținerea „accesului în locații importante strategic”¹⁵ – diplomația comercială pentru întărirea propriei economii prin utilizarea aceluiași instrument tranzacțional amintit deja: amenințarea cu războiul economic ca instrument de obținere a unor aranjamente economice bilaterale avantajoase pentru Statele Unite, în special în privința lanțurilor de aprovizionare și „repatrierea” industriilor manufacturiere în țările din regiune (SNS 2025, 16-17). „Înrolarea” se va dovedi, consideră autorii strategiei, extrem de eficientă nu doar în creșterea securității în emisferă și în a crea beneficii pentru părțile implicate, dar va reuși totodată să limiteze competitorilor din afara emisferei capacitatea de a și crește influența în regiune, idee mai mult decât discutabilă.

„Expansiunea” presupune identificarea punctelor și resurselor strategice din emisferă ce urmează să fie protejate sau exploatate de Statele Unite alături de partenerii lor regionali, „pentru a face atât țările vecine, cât și țara noastră mai prospere” (SNS 2025, 17). În același timp, „influențele exterioare” vor fi combătute prin demonstrarea costurilor ascunse ale cooperării țărilor din emisferă cu actorii externi, dar și prin „utilizarea pârghiilor de care SUA dispun în domeniul financiar și tehnologic, pentru a determina statele respective să respingă o astfel de asistență”¹⁶. Aceste măsuri sunt dublate de implicarea activă a aparatului de stat de la Washington în identificarea de oportunități privind achiziții și investiții strategice pentru companiile private americane, specificându-se cu claritate aspirația ca agenții economici americani să dețină poziții monopoliste, în special în țările care „depind cel mai mult” de SUA

¹⁴ Binomul desemnând înrolarea aliaților din regiune pentru a contracara amenințări specifice de securitate (migrația, traficul de droguri etc) și pentru creșterea securității și stabilității în regiune, în timp ce expansiunea face referire la cultivarea de noi relații concomitent cu consolidarea atractivității SUA ca partener economic și de securitate preferat.

¹⁵ Pe care, dată fiind istoria pozițiilor președintelui Trump din 2017 încoace, putem să o citim fără mare probabilitate de a greși ca vizând în mod primar zona Canalului Panama, Venezuela și Groenlanda.

¹⁶ Așadar aplicându-se aceeași logică tranzacțională a amenințării cu războiul economic de care aminteam.

(SNS 2025, 19). Poziția americană vizavi de regiune (și nu numai), este exprimată în termeni extrem de clari și totodată îngrijorători, în contextul în care Statele Unite au renunțat a mai fi liderul lumii democratice:

Alegerea în fața căreia ar trebui să se afle toate țările este dacă doresc să trăiască într-o lume condusă de America, a statelor suverane și a economiilor libere¹⁷, sau într-una paralelă, în care sunt influențate de țări de la celălalt capăt al lumii (SNS 2025, 18).

Viziunea exprimată în SNS 2025 explică o serie de acțiuni ale SUA în emisfera vestică de la preluarea mandatului de către președintele Trump – mutările de trupe ale marinei americane din Mediterana în Caraibe, cât și așa-numitul război împotriva drogurilor ce țintește în mod particular Venezuela (dar potențial Columbia și, indirect, Cuba). De asemenea oferă o perspectivă mult mai clară asupra recente confiscări a petrolierului din Caraibe, [susținerea activă în alegeri](#) dar și printr-un pachet de ajutor de [40 miliarde \\$](#) pentru Javier Milei în Argentina, susținerea politică directă oferită unuia dintre candidații în [alegerile prezidențiale din Honduras](#) ori rezolvarea „problemei” [Canalului Panama](#) la începutul lui 2025. În același timp, amenințarea la adresa Groenlandei (și, prin extensie, la adresa Danemarcei și a aliaților europeni ai SUA) devine extrem de reală, așa cum confirmă un recent raport al serviciilor de informații militare daneze, care [identifică SUA drept potențial risc de securitate pentru Danemarca](#), dar și numirea lui Jeff Landry ca trimis special al SUA în Groenlanda, acesta exprimând deschis faptul că servește într-o „poziție de [a face Groenlanda parte a Statelor Unite](#)”.

Este vorba despre o afirmare extrem de musculară a hegemoniei americane în emisferă, ce are cel mai probabil drept obiectiv principal alinierea regimurilor din regiune la SUA și deschiderea (forțată sau nu) a economiilor acestora către investițiile americane. Întrebarea este însă, la scară mai amplă, ce semnal transmite acest comportament către statele revizioniste din sistem precum Rusia ori China în ceea ce privește propriile lor aspirații regionale?

Regiunea Indo-Pacifică – poziția SUA aici pare a fi ghidată de mantra „de la competiție, la cooperare și descurajarea conflictului”. Dacă în SNS 2017 elementul central era rivalitatea cu China, în SNS 2025, abordarea de acest tip pare a fi abandonată: SUA nu lasă să se înțeleagă că ar avea vreo intenție de a provoca China în termeni economici sau militari, ci

---

¹⁷ De remarcat formularea: state suverane și economii libere, nu state democratice și economii libere, vezi nota 8. În acest sens, formularea ”statelor suverane” este deliberată.

dimpotrivă. Strategii americani recunosc deschis faptul că pârghia taxelor vamale nu funcționează în relația cu China – după taxele inițiale adoptate de Donald Trump în 2017, Beijingul a reușit să se adapteze, prin întărirea controlului asupra lanțurilor de aprovizionare din țările în curs de dezvoltare, respectiv prin creșterea cuantumului exporturilor către acestea, care s-a dublat între 2020 și 2024¹⁸, în timp ce exporturile către SUA au scăzut de la 4% din PIB la puțin peste 2% (SNS 2025, 20). În aceste condiții, deși recunoaște importanța strategică vitală a regiunii, Washingtonul propune reconsiderarea relațiilor economice sino-americane pe baze mutual avantajoase și în domenii care nu cad sub incidența imperativului strategic de securitate american. SNS 2025 oferă de altfel și o listă a nemulțumirilor sale în relația cu China (vezi SNS 2025, 21) ce ilustrează influența pe care încă o exercită gândirea lui Peter Navarro asupra decidenților din cea de-a doua administrație Trump (vezi Navarro, 2017). În același timp, accentul pus pe parteneriatul cu India, Australia și Japonia („Quad”, cum mai este denumit) pare a fi mai degrabă unui declarativ, în contextul în care India a fost împinsă de recente taxe vamale impuse de Donald Trump¹⁹ să își [revizuiască relațiile la nivel regional](#). În mod similar, impunerea unor taxe vamale de [10% asupra Australiei](#) și de [15% Japoniei](#) nu vin să cimenteze ideea unei relații strategice solide a SUA cu partenerii săi indo-pacificali, ci dimpotrivă.

Orientul Mijlociu – SNS 2025 propune o deprioritizare strategică, dublată de cooperarea bilaterală pe baze tranzacționale și cultural-relativiste ce favorizează interesul național american atât în plan economic, cât și militar. În același timp, se afirmă dorința fermă de extindere a [Acordurilor Abraham](#), ca format instituțional ce poate garanta stabilitatea și cooperarea în regiune. Cu toate acestea, evaluarea strategică conform căreia

zilele în care Orientul Mijlociu domina politica externă americană, atât în planificarea pe termen lung, cât și în gestionarea curentă, s-au încheiat, din fericire — nu pentru că Orientul Mijlociu nu ar mai conta, ci pentru că nu mai reprezintă factorul iritant constant și sursa potențială a unei catastrofe iminente de odinioară. (SNS 2025, 29)

---

¹⁸ Iar în primele 11 luni ale 2025, în ciuda taxelor vamale impuse de Statele Unite, China a înregistrat un [surplus comercial de 1 trilion \\$](#).

¹⁹ De la sfârșitul lunii august 2025, bunurile și serviciile indiene fiind supuse unor taxe vamale de 50%, [mai ridicate chiar decât cele impuse Chinei](#) (de 47%). Taxelor vamale li se mai adaugă și [criza vizelor H-1B](#) privind lucrătorii cu înaltă calificare ori pretenția președintelui Trump de a fi mediat aplanarea conflictului dintre India și Pakistan din vara lui 2025, [contestată de premierul indian Narendra Modi](#).

Aceasta pare a fi mai degrabă o expresie aspirațională pe modelul „[puterii gândirii pozitive](#)” în care președintele american crede cu tărie, și nu o înțelegere pragmatică a realităților din regiune.

Africa – joacă cel mai ne semnificativ rol în gândirea SNS 2025, deși în alte părți documentul recunoaște importanța strategică a piețelor din țările în curs de dezvoltare pentru miza amplă a regenerării și creșterii economiei americane. Documentul atacă direct și din anumite puncte de vedere corect administrațiile anterioare care s-au preocupat de „exportul de ideologie liberală” (SNS 2025, 29) pe continent, propunând în loc²⁰ o cooperare limitată, pe baze bilaterale, determinată de interesele SUA în ceea ce privește resursele strategice de pe continent și de alinierea partenerilor africani la agenda economică americană (idem). Este probabil cea mai importantă „scăpare” a SNS 2025 – faptul că Africa în particular și lumea țărilor în curs de dezvoltare în general reprezintă, în contextul (asumat formal sau nu) al competiției sino-americane o miză crucială, așa cum fosta Lume a Treia a reprezentat-o pentru URSS și SUA în perioada Războiului Rece. În contextul în care China beneficiază nu doar de un primat economic, ci și diplomatic (beneficiind de [bunele relații stabilite cu țările africane](#) în perioada campaniei de acceptare la ONU de la începutul anilor 1960 care, în timp, s-au transformat în pilonii unei cooperări extrem de benefice pentru Beijing atât economic cât și politic, la ONU), decizia SUA de a recalibra interacțiunile cu actorii africani de pe baze tranzacționale pare a fi o abandonare strategică a competiției globale și recunoașterea implicită a preeminenței Chinei pe continent.

CONCLUZII

SNS 2025 confirmă și clarifică totodată predicțiile formulate de mine în primăvară (vezi Nicolescu, 2025) privind adoptarea unui **model izolaționist imperial al SUA**, inspirată de Jacksonianism și de școala exemptionalistă. SUA avansează un model hegemonic extractiv și tranzacțional (vezi Nye, 2014), structurat pe trei mari niveluri: **economic-financiar, militar și de securitate, respectiv [ideologic-cultural](#)**. Este fundamentat pe o abordare centrată pe sfera politico-economică internă americană, ce vede politica externă mai degrabă ca instrument de politică internă și nu ca pe un domeniu de sine stătător al politicii statului american. Esența

---

²⁰ După suspendarea sau [anularea ajutoarelor umanitare și medicale critice](#) pe care SUA le ofereau țărilor africane, în special prin USAID, și după ce, la 30 septembrie 2025 acordul comercial dintre SUA și țările din Africa sub-Sahariană (African Growth and Opportunity Act – AGOA) [a expirat](#), partea americană neexprimându-și dorința de a-l reînnoi până la data redactării analizei de față.

acestei noi viziuni rezidă în **regândirea interesului național în termeni de câștig politico-economic intern, mai apoi translatat în putere la nivel internațional**. Un model expansionist în ceea ce privește controlul asupra resurselor și lanțurilor de aprovizionare, fundamentat pe conceptul de putere (*strength*)²¹ profesat de președintele Trump de-a lungul întregii sale cariere și pe o viziune politică particulară, axată pe maximizarea câștigurilor economice dublată de abandonarea unilaterală a aranjamentelor instituționale internaționale care ar putea împiedica atingerea scopurilor strategice. Astfel, strategia SUA se mută de la oferirea de garanții necondiționate de securitate aliaților la oferirea de garanții condiționate, de obicei în relații strict bilaterale și tranzacționale, ce oferă beneficii consistente părții americane și implică alinierea la interesele SUA a actorilor implicați în respectivele relații.

- Securitatea economică a SUA este elementul central al SNS 2025, înțeleasă ca repatriere a unor domenii strategice de producție, critice pentru industria de apărare, dublată de obținerea controlului asupra lanțurilor de aprovizionare și a resurselor necesare acestor industrii prin localizarea/mutarea lor în state sau regiuni aliniate sau controlate de SUA. Atingerea acestor obiective de securitate se va face prin folosirea primatului financiar al SUA (vizând în particular menținerea [dolarului ca monedă de rezervă](#) la nivel global), respectiv prin folosirea „soft power” într-un sens complet nou²², cel al amenințării tranzacționale cu războiul economic în relațiile bilaterale ale SUA. Din această perspectivă, Statele Unite își propun să recupereze decalajul strategic al complexului militar-industrial american în relația cu competitorii săi globali. Problema fundamentală însă o reprezintă modul în care SNS 2025 înțelege să gestioneze această provocare. Modelul izolaționist imperial propus de SNS 2025 se poate dovedi mai mult decât contraproductiv pe termen mediu și lung, în măsura în care viitoarele administrații de la Washington se vor dovedi dornice a menține această direcție.

---

²¹ Care presupune aplicarea activă a elementelor puterii naționale americane în interacțiunile sale din mediul internațional, în sensul utilizării forței (în termeni militari sau economici) sau a amenințării cu utilizarea acesteia pentru a genera câștiguri politice sau de altă natură ori pentru simpla impunere a voinței. De aceea Donald Trump consideră că președinții anteriori au fost fie slabi, fie incompetenți: o mare putere trebuie să își folosească puterea, nu să apeleze la dialog cu partenerii și competitorii săi deopotrivă. În consecință, Trump consideră că apelul la diplomație reprezintă implicit un indicator al slăbiciunii, inconsistent cu statutul de mare putere al SUA.

²² Și care este complet deconectat de la înțelesul original al termenului.

- **SNS 2025 operează cu asumptia „too big to ignore”** (în document apărând de exemplu ca „poziție de forță/putere – *position of strength*), ce se poate dovedi pe termen mediu și lung a fi o vulnerabilitate strategică, subminând însăși aspirațiile centrale exprimate în document. Conform acestei asumptii, SUA sunt – atât economic cât și militar – prea mari pentru a fi ignorate, (inter)dependența de acestea constituind baza ce motivează și conferă (în viziunea strategilor americani) garanția succesului acțiunilor tranzacționale de politică externă și securitate în relația cu aliați și competitori deopotrivă. De exemplu, abandonarea relațiilor cordiale, bazate pe comunitatea de valori democratice împărtășite, cu aliații europeni și adoptarea unei poziții centrate pe intervenția politico-ideologică și economică ce are drept obiectiv [schimbarea regimurilor din Europa](#) pentru a le alinia viziunii americane (modelul „*align or else!*”, similar relației senior-vasal) poate avea repercusiuni majore în cu totul altă arie, **cea a rivalității strategice cu China**: SUA nu poate face față (în special economic) competiției cu China în condițiile alienării aliaților europeni. În aceeași logică, evoluția războiului economic cu China arată că asumptia *too big to ignore* cu care operează președintele Trump este una greșită – în urma întâlnirii cu Xi Jinping octombrie 2025, SUA a coborât taxele vamale de la 57% la 47%, în timp ce China [a anulat o parte dintre contra-măsurile](#) pe care le-a luat ca răspuns la „Liberation Day” (în particular importul de soia și exportul de minerale rare). Practic, președintele Trump a revenit la situația de la începutul lui 2025, cu excepția faptului că acum restricțiile chineze în ceea ce privește mineralele rare vor fi strict pe perioada unui an (ceea ce poate reprezenta o importantă pârghe de negociere pentru Beijing în preajma alegerilor *midterm* din SUA, ce vor avea loc în noiembrie 2026).
- În același timp, SUA își **abandonează identitatea politică din ultimul secol**: valorile democratice liberale clasice (universaliste) cedează locul unei viziuni culturalist-ideologice americano-centrice și izolaționiste (particularistă). Din această perspectivă, este extrem de important de subliniat faptul că **regimurile democratice de tip liberal și susținerea față de acestea nu mai reprezintă o miză pentru Statele Unite** la scară globală. Dacă până acum Statele Unite au fost un sinonim pentru drepturi și libertăți democratice, de acum înainte strategii americani le vor asocia cu conceptul de putere, de forță bazată pe un model național-suveranist și iliberal de înțelegere a lumii. Implicațiile pe termen lung ale acestei decizii strategice vor fi profunde, încurajând

emergența și normalizarea regimurilor iliberale și autoritare lipsite de control societal asupra deciziilor de politică internă și externă, implicit conducând către creșterea riscului incidenței conflictelor militare la nivel global în contextul mai amplu al reșezării ordinii internaționale.

- Noul document sugerează **inițierea de către SUA a unui nou aranjament de securitate în spațiul Euro-Atlantic** (și, probabil similar pentru cel Indo-Pacific), identificat frugal drept o „rețea de partajare a responsabilităților, cu guvernul nostru jucând rolul de organizator și susținător” (SNS 2025, 12). Documentul continuă, explicitând faptul că respectivul aranjament va fi bazat pe „parteneriate ținute, ce utilizează instrumente economice pentru a alinia stimulentele, pentru a împărți sarcinile cu aliații care au viziuni similare și pentru a insista asupra unor reforme care să ancoreze stabilitatea pe termen lung. (...) SUA vor fi pregătite să ajute – potențial printr-un tratament mai favorabil în chestiuni comerciale, prin transfer de tehnologie și achiziții militare – acele țări care își asumă de bunăvoie o mai mare responsabilitate pentru securitatea din propria regiune și care își aliniază controlarea exporturilor la cea a SUA”. Coroborat cu re poziționarea vizavi de Europa discutată mai sus, ideea pare a ilustra modul în care SUA văd restructurarea relațiilor cu partenerii săi occidentali (și nu numai), pe baza unui tranzaționalism fondat pe asumția „*too big to ignore*”, merit a forța aliații de a se alinia la SUA: creșterea implicării și asumării responsabilității privind propria securitate a aliaților la nivel regional, alinierea la viziunea ideologică a [etno-civilizaționismului creștin iliberal](#), respectiv alinierea la interesele economice americane prin „deschiderea” economiilor și adoptarea politicilor americane în domeniul exporturilor (i.e. asumarea primatului economic american). Este vorba despre înlocuirea sistemului de alianțe existent (NATO) cu un model în care **SUA își creează o rețea de state clientelare**, care se supun mai mult sau mai puțin liber voinței și intereselor politice și economice americane, în timp ce suveranitatea și independența lor nu sunt contestate (vezi McCormack, 2018, 45).
- **Europa, între Scylla și Charybda** – Condiționarea securității europene dincolo de creșterea contribuției militare (prin introducerea elementului etno-culturalist, respectiv a celui economic-comercial), în contextul demantelării unilaterale a ordinii internaționale liberale și trecerea la una a sferelor de influență pune Europa într-o situație extrem de delicată, aflându-se prinsă între aspirațiile americane și cele sino-

ruse. Iar opțiunile pentru țările vechiului continent sunt relativ reduse – fie o mișcare centrifugă a intereselor naționale înguste, ceea ce ar duce Europa într-o situație asemănătoare celei din prima jumătate a secolului XX (dar într-un context complet diferit, mult mai nefavorabil actorilor europeni), fie o mișcare centripetă, care să înțeleagă securitatea continentului ca indivizibilă, și care să transforme Europa într-un pol de putere de sine stătător, grupat în jurul valorilor liberale pe care, de altfel, le-a și generat istoric. Ceea ce europenii ar trebui să înțeleagă este faptul că ideile exprimate în SNS 2025 nu vor dispărea odată cu sfârșitul celui de-al doilea mandat al președintelui Donald Trump, ci dimpotrivă. Așa cum mișcarea Tea Party a făcut-o acum 17 ani (vezi Blum, 2020), curentul MAGA și America First va avea un profund impact pe termen lung asupra Partidului Republican și, implicit, asupra modului în care Statele Unite își concep viziunea asupra relațiilor internaționale, în particular în relația cu aliații tradiționali.

Închei analiza de față cu o întrebare esențială, la care strategii americani și occidentali deopotrivă trebuie să încerce să răspundă: poate SNS 2025 avea efecte contrare neintenționate pe termen mediu și lung și dacă da, care ar fi acestea?

BIBLIOGRAFIE

- Blum Rachel M. (2020) *How the Tea Party Captured the GOP. Insurgent Factions in American Politics*, Chicago: Chicago University Press;
- Buchanan Pat (2002) *The Death of the West. How Dying Populations and Immigrant Invasions Imperil Our Country and Civilization*, New York: St. Martin's Press;
- Howe John R, jr (1970) *The Role of Ideology in the American Revolution*, New York: Holt, Rinehart and Winston;
- Kennedy Paul (1987) *The Rise and Fall of the Great Powers: Economic Change and Military Conflict from 1500 to 2000*, New York: Random House;
- Kirk Charlie (2020) *The MAGA Doctrine. The Only Ideas That Will Win the Future*, New York: Broadside Books;
- Krosh Amy R., Park Suzy J., Walker Jesse, Lisner Ari R. (2022) "The Threat of Majority-Minority U.S. Alters White Americans' Perception of Race", *Journal of Experimental Social Psychology*, 99, DOI: [10.1016/j.jesp.2021.104266](https://doi.org/10.1016/j.jesp.2021.104266);
- Löfflmann Georg (2021) "Enemies of the People: Donald Trump and the Security Imaginary of America First", *The British Journal of Politics and International Relations*, 24(3), 543-560;

- McCormack Gavan (2018) *The T+State of the Japanese State. Contested Identity, Direction and Role*, Renaissance Books;
- Navarro Peter, Autry Greg (2017) *China ucide. Un apel global la acțiune*, București: Ed. Niculescu;
- Niculescu Valentin Quintus (2025) "Fortăreața America a președintelui Trump. Viziunea de politică externă a noii administrații americane: de la superputerea singuratică la izolaționismul imperial", *Policy Brief*, 75/2025, București: Institutul Diplomatic Român, https://www.idr.ro/publicatii/Niculescu_PB75_RO.pdf ;
- Nye Joseph S. (2014) "Transformational and Transactional Presidents", *Leadership*, 10(1), 118-124;
- Nye Joseph S. (2023) *Soft Power and Great Power Competition. Shifting Sands in the Balance of Power between the United States and China*, Springer;
- O'Rourke Linsey (2018) *Covert Regime Change. America's Secret Cold War*, Ithaca and London: Cornell University Press;
- Orwell George (1983) *1984*, London & New York: Penguin Books;
- Ostrom Hans, Haltom William (2018) *Orwell's "Politics and the English Language" in the Age of Pseudocracy*, New York and London: Routledge;
- Piegiż Michał A. (2019) "The Japanese Plan to Dominate East Asia – The Greater East Asia Co-Prosperity Sphere", *Rememberance and Justice/ Pamięć i Sprawiedliwość*, 2(34), 234-254;
- Sedgwick Mark (2024) "The Great Replacement Narrative: Fear, Anxiety and Loathing across the West", *Politics, Religion & Ideology*, 25(4), 548-562;
- Stoker David (2024) *Purpose and Power. US Grand Strategy from the Revolutionary Era to the Present*, Cambridge: Cambridge University Press;
- Thrall Trevor A., Friedman Benjamin H. Eds. (2018) *US Grand Strategy in the 21st Century. The Case For Restraint*, London&New York: Routledge;
- Young Julia G. (2017) "Making America 1920 Again? Nativism and US immigration, Past and Present", *Journal on Migration and Human Security*, 5(1), 217-235;
- Zinn Howard (1990) *Declarations of Independence. Cross-Examining American Ideology*, New York: HarperCollins Publishers.

IDR

Institutul Diplomatic Român

Misiune. Institutul Diplomatic Român (IDR) își asumă misiunea de a contribui substanțial la creșterea calității diplomației românești prin formare, educare continuă, cercetare, prin dezvoltarea gândirii critice și strategice, prin conectare internațională. O politică externă bună servește unei politici interne benefice.

Principii: valorizarea resurselor umane, profesionalismul, respectul și dialogul, responsabilitatea pentru comunitate.

Pornind de la atribuțiile legale fondatoare ale IDR, dezvoltarea în continuare a institutului se realizează, în funcție de nevoile identificate în MAE, pe următoarele patru direcții:

- Formarea și educarea continuă a diplomaților și a altor categorii de cursanți;
- Aprofundarea dimensiunii de cercetare și expertiză pe spații regionale și problematice funcționale;
- Funcționarea IDR ca *think-tank* al MAE;
- Integrarea IDR în cadrul unei rețele internaționale de institute relevante similare.

Autor: Valentin Quintus Nicolescu este analist la Institutul Diplomatic Român – Serviciul Furnizare de Expertiză pentru MAE, lector asociat la SNSPA și Universitatea din București.

Seria Policy Brief IDR
ISSN 2066-5989
ISSN-L 2066-5989

Editare, formatare și grafică: Claudiu Codreanu

Imagine copertă: <https://unsplash.com/photos/the-white-house-with-a-crowd-gathered-outside-zbz0f4xbeVw>

Institutul Diplomatic Român - IDR
<https://www.idr.ro/en/> | secretariat@idr.ro
Primăverii 17, sector 1, București, 011972